

Πεπαιδώς νόμον δημιουργός, ἀλλ' οὐ πολυ-
 τεύει νόμους δι' ἴδιος αὐτῷ, τὸ δὲ μέδιον-
 τας, αὐτὴν πῶσι, πλείω ζημίαν δοποίνειν
 ἢ ἢν φρόντων. διὰ γὰρ τὸ πλείους ὑβρίζειν
 μεθύοντας ἢ νήφοντας, οὐ παρὲς τῶν συγνό-
 μων ἀπέβλεψαν, ὅτι δὲ μέδιον ἔχον μάλ-
 λον δὴ παρὲς τὸ συμφέρον ἐγγύετο ἢ καὶ Ἀν-
 δροδάμας Πυθίους νομοθέτης Χορμυδῶσι
 τοῖς ἐπιθροάσι καὶ ἀπέειπε τὰ φρονικά καὶ τὰς
 ὀπκλήσεις ὅτι οὐ μὲν δὴ αὐτῶν γὰρ οὐδὲν
 αὐτῶν ἐγγύετο ἔχον τις αὐτῶν. τὰ μὲν οὖν ἀπέειπε
 πολιτείας, τὰς τε κωλύει. καὶ τὰς ἐπιπο-
 πνῶν εἰρημίας, ἔστω τε θεωρημῶν τὸν ἔργον

conditor, sed non in republica versatus.
 Lex est propria illius, ebrios, si quem pul-
 sauerint, maiori pœna damnari, quàm si
 sobrii fecissent, quòd enim plures delin-
 quunt ebrii quàm sobrii, non ad id respec-
 xit, quòd magis esse debeat ebriis venia,
 sed ad vilitatem. Fuit etiam Androda-
 mas regius legum conditor Chalcidensis,
 qui sunt in Thracia, de homicidio &
 hereditatibus, nihil tamè huius proprium
 referte quis potest. De his ergo rebus pu-
 blicis, quæ principales sunt, & de his quæ
 sunt ab aliquibus scriptæ, in hunc modum
 cognouisse sufficit.

οὐκ ἔστιν ἄλλος νόμος
 ἢ ἢν φρόντων
 πλείω ζημίαν
 δοποίνειν

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
 πολιτικῶν τὸ Γ.

ARISTOTELIS
 Politicorum

Κεφάλαιον α.

LIBER TERTIVS.

CAPVT I.

Γ Ω ἀπέ πολιτείας ὅτι σκοποῦ-
 π, καὶ τίς ἐκείνη, καὶ ποία πειρα-
 δὴν παρὲς οὐκ ἔστιν ἀπέ πόλεως
 ἰδέειν, πὶ ποτὲ ὅτιν ἢ πόλις. καὶ γὰρ ἀμφισβη-
 τῶσιν οἱ μὲν, φάσκοντες τῶν πόλεων περὶ αἰ-
 χῆναι τῶν παρὲς οὐκ ἔστιν, οὐ τῶν πόλεων, δὴ αὐ-
 τῶν ὀλιγαρχῶν, ἢ τὸν τύραννον. τῶν δὲ πολιτι-
 κῶν καὶ τὸν νομοθέτου πᾶσαν ὁρῶμεν τῶν
 παρὲς οὐκ ἔστιν ἀπέ πόλεων ἢ ἢ πολι-
 τείας, ἢ τῶν πόλεων οἰκουμένων ὅτι τὰς τις
 ἐπέειπε ἢ ἢ πόλις ἢ ἢ συγκαταλέγουσαν, καὶ δὴ αὐ-
 τῶν δὴ αὐτῶν ὀλιγαρχῶν, συμμαχῶν δ' ἐν πολ-
 λῶν μορίων, ἴδιον ὅτι παρὲς οὐκ ἔστιν ὁ πολίτης
 ζητητέον. ἢ γὰρ πόλις, πολιτῶν πὶ πληθὺς
 ὅτιν ὅτιν πᾶσα καὶ καλεῖν πολιτῶν, καὶ τίς
 ὁ πολίτης ὅτι, οὐκ ἔστιν. καὶ γὰρ ὁ πολίτης
 ἀμφισβητῶνται πᾶσι καί. οὐ γὰρ τὸν αὐτῶν
 ὁμολογοῦσι πάντες ὅτιν πολιτῶν. ἐστὶ γὰρ τις
 ὅς ἐν δημοκρατίᾳ πολίτης ἔστιν, ἐν ὀλιγαρχίᾳ
 πολλῶν ἐστὶν πολίτης. τῶν μὲν οὖν δὴ αὐ-
 τῶν συγκαταλέγουσαν τῶν παρὲς οὐκ ἔστιν
 εἰς, ὅτιν τοῖς ποιντοῖς πολίτης, ἀφῆκτον. ὁ δὲ
 πολίτης, οὐ τὸ οἰκῆναι ποδ πολίτης ὅτιν καὶ γὰρ
 μέτοικοι καὶ δοδλοὶ κοινονοδοσι τῶν οἰκῆ-
 σεως οὐκ ἔστιν οἱ ἢ ἢ δικαίον μετέγοντες οὕτως,
 ὅτιν καὶ δὴ αὐτῶν ἐπαίχων καὶ δικαίως ἔσται τῶν
 τῶν γὰρ ἐπαίχων καὶ τῶν δὲ ποδ συμβόλων κοινονοδοσι
 καὶ γὰρ τῶν τῶν οἰκῆναι ἐπαίχων. πολ-
 λαχοῦ μὲν οὖν ἔστι τῶν τῶν τελευτῶν οἱ μέτοικοι
 μετέχουσι, δὴ αὐτῶν νόμον παρὲς οὐκ ἔστιν.

C
 VI de republica considerat, quæ
 sit vnaquæque & qualis, ferè pri-
 ma illa consideratio occurrit,
 videre quid sit ciuitas. Nam ea
 nonnunquam in controuersiam venit,
 cum alij dicant à ciuitate factum, alij non
 à ciuitate, sed à potentibus quibusdam,
 vel à tyranno. gubernatoris autem repu-
 blicæ ac legum positoris totum negotium
 versari videmus circa ciuitatem. Est au-
 tem respublica eorum qui in ciuitate de-
 gunt, institutio quædam. Cum verò sit ci-
 uitas compositum quiddam, quemadmo-
 dum alia tota ex pluribus partibus con-
 sistentia, manifestum est primo de ciue es-
 se perquirendum. nam Ciuitas est ciuium
 multitudo quædam. Quare & quem oportet
 ciuem vocari, & qui sis ciuis, est con-
 siderandum: nam & de ciue sæpe conten-
 ditur, nec eundem omnes esse fatentur ci-
 uem: & qui in populari ciuitate ciuis est,
 persæpe in paucorum gubernatione non
 erit ciuis. Eos igitur qui alio quodammo-
 do appellationem fortiuntur, ceu eos qui
 in ciuitate donati sunt, omitamus. Nec
 habitatio ciuem facit. nam isto modo pere-
 grini qui circa nos habitant, & serui ci-
 ues essent. Nec rursus qui fori ac iudicij
 ius habent, nam hoc existit etiam illis qui
 simul contrahunt, cum per contractum
 forum fortiantur, quanquam multis in lo-
 cis peregrini ne id quidem perfectè habe-
 ant, sed necesse est vt patronum accipiant.

οὐκ ἔστιν ἄλλος νόμος
 ἢ ἢν φρόντων
 πλείω ζημίαν
 δοποίνειν